

SANSIDOR

FOR A SAFE AND HEALTHY ENVIRONMENT

PLM LAB De asbestdeskundige
op locatie

STELLY
de standaard
in asbest analyse **LAB**

“INTERNETCONSULTATIE WEBINAR” ASBEST RICHTING REGELGEVING

Welkom

WELKOM BIJ DIT WEBINAR DOOR - JAAP VAN DEN BERG -

PLM LAB De asbestdeskundige
op locatie

STELLY
de standaard
in asbest analyse **LAB**

Voorstellen in kernwoorden:

- Udo Waltman: Vader, echtgenoot, directeur van Sansidor, ervaren in de TIC sector.
- Sansidor, actieve Buy & Build. Together.-strategie in de TIC sector. Actief in o.a. infectiepreventie, water, lucht- en asbestonderzoek. www.sansidor.com.

Webinar asbestmarktontwikkelingen:

- Recente webinar over alle asbestmarktontwikkelingen en inbreng sector
([Link naar recente verzameling aan brieven, interventies en samenvatting](#))
- **INTERNETCONSULTATIE TOEKOMST RICHTING REGELGEVING ASBEST - NU HET WEBINAR -**
- Informatiedeling van belang is om iedereen in staat te stellen zelfstandige keuzes te kunnen maken en inbreng op te halen.

Werkwijze:

- Na een algehele introductie en samenhang van de onderwerpen.
- Introductie en uitleg per (hoofd)onderwerp. (Bewust uitgeschreven).
- Kort moment van ophalen vragen (vnl. via de chat), na een aantal onderwerpen.
- Inbreng mening, ideeën en toevoegingen om mee te nemen in het vervolg.

Opvolging:

- De sheets worden na afloop gedeeld.
- Waar mogelijk aangevuld met antwoorden op gestelde vragen of bemerkingen.
- Waar nodig volgt 1 op 1 terugkoppeling of een verdiepend gesprek.
- Limiteren op maximaal 1 uur. (dus “uptempo”)

Onderwerp:

- Welkom
- Introductie en werkwijze
- Inleidende samenhang van onderwerpen / “leeswijzer” consultatie en documenten
- Voorgestelde richting regelgeving
 - Beoordelingsmethode (SMART-ns)
 - Inventarisatie
 - Indelingsvoorstel (RK 1/2, CAT A/B)
 - Impact
 - Separate noemenswaardigheden en vernieuwingen
- Losse beschouwingen en acties
- Rondvraag (“rondchat”)
- Afsluiting

Aanpassingen om het asbeststelsel te verbeteren

- Regelgeving verbeteren
- Stand van de wetenschap verduidelijken
- Innovatie stimuleren
- Vertegenwoordiging in balans brengen
- Deskundigheid borgen bij complexe werkzaamheden
- Verbetermogelijkheden in de eindbeoordeling verkennen
- Toezicht effectiever maken
- Ontwikkelingen op de voet volgen

stichting
Ascert

Versnellingsaanpak
Asbestdakensanering

Stichting **VIA**

Landelijk Asbestvolgsysteem
Zakelijk

Aanpassingen om het asbeststelsel te verbeteren

Regelgeving verbeteren

Stand van de wetenschap
verduidelijken

Innovatie stimuleren

Vertegenwoordiging in
balans brengen

Deskundigheid borgen bij complexe werkzaamheden

Verbetermogelijkheden in de
eindbeoordeling verkennen

Toezicht effectiever maken

Ontwikkelingen op
de voet volgen

SANSIDOR “Leeswijzer” consultatie en documenten

Documenten (met link) van toepassing:

- [Algehele uitleg consultatie](#)
- [Voorstel van betreffende arbobesluit](#)
- [Voorstel van betreffende arboregeling](#)
- [Integraal afwegingskader](#)
- [Impact wijzigingen arbobesluit asbest](#)
- [Brief 9 november beleidsvisie regelgeving](#)

Leeswijzer:

- Consultatie is een regulier proces bij het voorstellen van nieuwe wetgeving.
 - Er is een gelijk moment gekozen tussen het publiceren van het besluit en de regelgeving.
- Wijziging Arbowet (regulier via de 2^e Kamer) dit is nu niet aan de orde.
 - Arbobesluit wijziging (regering / Ministerraad) staat nu in de planning.
 - Regeling wijziging (via de Minister) (Let op, dit is “redelijk” snel te wijzigen in de toekomst).
- Aantal documenten gelden als onderbouwing of financiële toets bij consultatie.

The image shows three workers in full-body white protective suits, including hoods and respirators, working on a corrugated metal roof. They are using power tools, likely drills or screwdrivers, to install or repair the roof panels. The workers are positioned diagonally across the frame, from the top left towards the bottom right. The roof consists of grey, wavy metal sheets. In the background, wooden structural elements of the building are visible. A dark blue rectangular box with a thin white border is superimposed over the middle of the image, containing the text 'Het eerste beeld' in a white, italicized serif font.

Het eerste beeld

Uiteraard is het “makkelijk” iets te vinden van een dergelijke uitgebreide internetconsultatie. Veel is nog onduidelijk of tegenstrijdig, nog niet alles is te begrijpen.

Maar dit neemt niets weg van de waardering voor het vele werk vanuit het ministerie en dat er circa 3 jaar na aanvang nu een eerste eigen productie vanuit het ministerie ligt met een eigen voorgestelde richting om te beoordelen.

Een eerste indruk van het totaal geeft het volgende beeld:

- Hetgeen voorligt beoogd een forse aanpassing en vooral een fors andere kijk op risico benadering EN risico acceptatie vanuit de asbestregelgeving. (En rolverdeling)
- Een aantal cruciale punten (de weeffouten) door de sector ingebracht zijn overgenomen en begrepen als problematisch. Meer ruimte voor maatwerk en beter toezicht.
- Certificatie blijft een geëigend middel voor een deel van de toepassingen en krijgt de status als relevant bij inherent risicovolle situaties.
- Eindcontroles zijn voornemens flink af te schalen, veel minder luchtmetingen, of helemaal geen beoordeling. Bij klein aantal komt de eindbeoordeling juist wel in beeld.
- Enkel risicoklasse 1 en 2 (geen 2A) en RK enkel t.b.v het arbeidshygiënische regiem).
- Aantal heel relevante aannames ontbreken te veel (vnl. de gedragscomponent).
- SMART- nieuwe stijl wordt zeer bepalend, maar veelal op een theoretisch kader gestoeld, zonder goede governance, dit lijkt risicovol.

Arbo (Arbobesluit)

Arbeidsomstandighedenbesluit

Wat staat er: (locatie in het document: pagina 1).

- Artikel 4.47. Vaststellen van het blootstellingsniveau en monsterneming (en aanverwante artikelen alsmede de duiding in de arbo-regeling) middels systematiek of gelijkwaardig.

Wat betekent dit nu zoals het staat beschreven:

- De beoordelingsmethode krijgt een veel stringenter vastlegging en status. SMART-ns wordt bepalend / leidend en alternatieve methodes krijgen extra randvoorwaarden (gelijkwaardig, op locatie aanwezig, aantoonbaar etc) en “de minister” kan aanvullende eisen nader bepalen waaraan een beoordelingsmethode moet voldoen.

Welke gevolgen en/of impact heeft dit:

- Er lijkt minder ruimte te worden gegeven aan alternatieve methodes om tot een risicoklasse indeling te komen. (Het betreft hier indeling in klasse 1 of 2.
LET OP: A en B indeling is louter een beleids- (politieke) afweging, dit volgt later).
- Dit geeft een gelijk werkveld.
- De risicoklasse “keuze” is uiteindelijk aan de saneerder, op input van de inventariseerder.

Welke vragen levert dit op om nadere duiding of inzicht te krijgen:

- De beoordelingsmethode (SMART-ns) is een mengeling van aannames, validatiemetingen, voortschrijdend inzicht, data etc. Dit kent goede onderdelen, maar erg theoretisch en met de basis insteek tot kostenreductie, kan hierin te snel het “ECHTE WERK” en de menselijke maat worden overgeslagen of onderbelicht.

Kritisch kader

- Er moet vermeden worden dat als diegene die aan de spreekwoordelijke knoppen van SMART-ns zit (lees TNO, Ascert is enkel beoogd uitvoerend beheerder) van mening is dat een sanering van bijvoorbeeld:
 - *Product X.*
 - *Het beste met een platte bijtel merk Y en een diameter van 2 centimeter.*
 - *3 minuten natgemaakt met product Z.*
 - *En met een MBO niveau 3 opgeleide DAV'er.....*

Met als uitkomst dat dan aangenomen mag worden dat een vezelconcentratie optreedt van 1.953 vezels per kubieke meter en daarmee bepaalde borging los gelaten wordt. (in casus bijvoorbeeld geen onafhankelijke eindcontrole of gebruik van ademhalingsbeschermingsmiddelen) **Let op pseudo wetgeving SMART-ns + VIP**

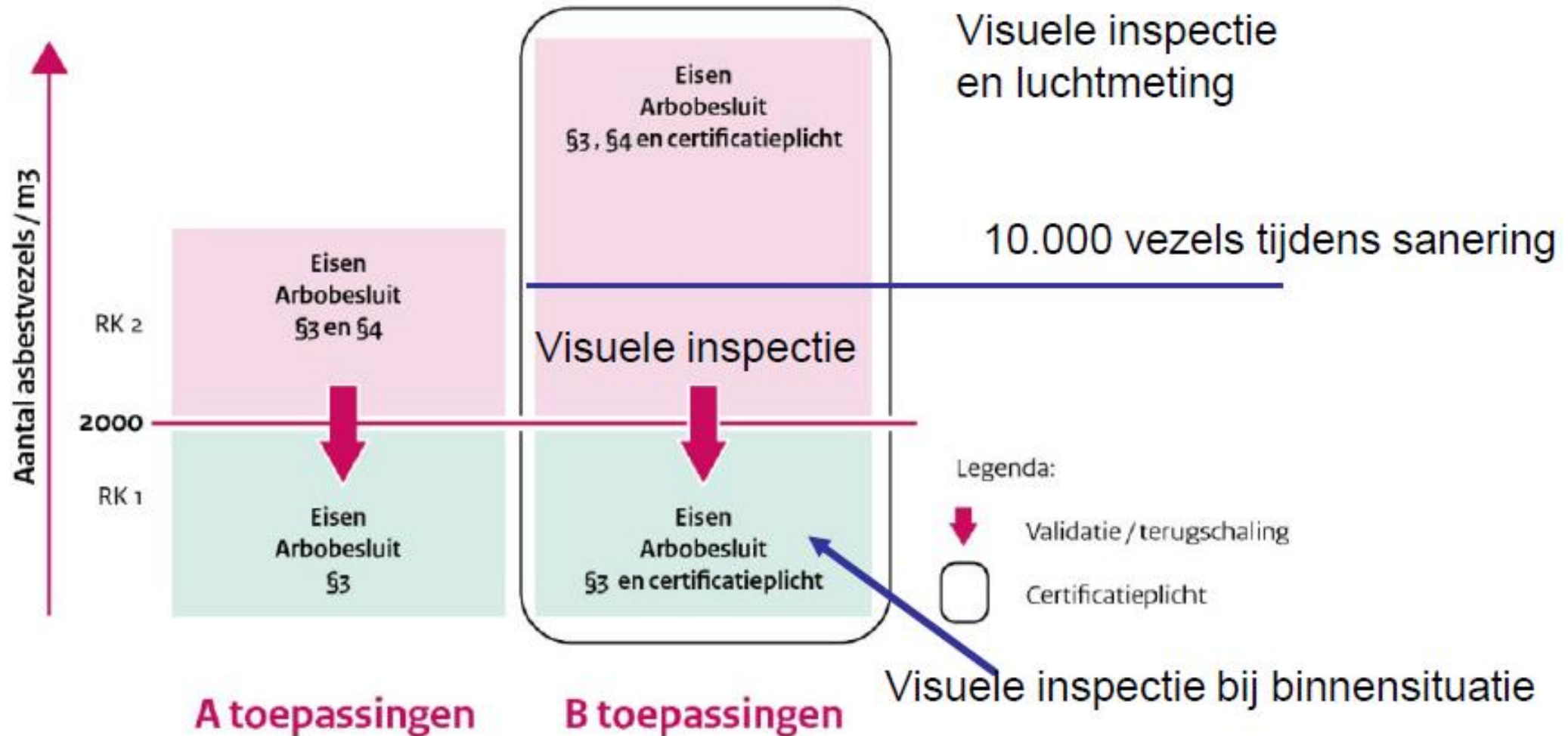
Wat staat er en wat wordt beoogd:

- Er zijn nadere uitzonderingssituaties opgenomen waarbij GEEN inventarisatieplicht geldt t.b.v. het verwijderen en geen gecertificeerde verwijderactiviteit of eindcontrole als geaccrediteerde verrichting wordt voorgeschreven.
- Naast de uitzonderingen die reeds van toepassing waren geldt een nadere uitzonderingen van de inventarisatieplicht opgevoerd vanuit harmonisatie regelgeving (bouwbesluit en arbo/asbest) of introductie van nieuwe uitzonderingen bij:
 - Telecombuizen
 - Asbest uit installaties netbeheerders
 - Mantelbuizen elektranet

Overige lijken verduidelijking te zijn. (Onlogisch lijkt het behoud van uitzonderingen als niet hechtgebonden amfibole toepassingen geklemd).

Nieuwe indelingsvoorstellen

Wat staat er:

- De indeling in categorie A of categorie B is een zelfstandige (ministeriële) keuze van het beleidsdepartement SZW. Weleens-waar met input vanuit TNO, rapporten, interventies vanuit branches etc. maar de keuze of een product onder het certificatiesysteem onder categorie B valt of zonder certificatie onder categorie A is een zelfstandige beleids- (of *politieke*) keuze en niet in beton gegoten, lees woordkeuze “behouden keuze”.
- De beoordeling of een product in achtneming van de verwijderingsmethode, verweerdbaarheid, product etc. in klasse 1 of klasse 2 valt is een SMART-ns beoordeling op basis van een aanname (modellering) van de optredende vezelemissie.

Wat staat er:

- ***Categorie B toepassingen worden in de kern als inherent risicovol beoordeeld en daarmee verplicht omhuld met een certificatie voor de verwijdering (en inventarisatie).***
- Categorie B EN klasse 2 EN tijdens de sanering meer dan 10.000 asbestvezels verwacht, *dan ook een geaccrediteerde eindcontrole met luchtmeting.*
- Categorie B EN klasse 2 EN tijdens de sanering meer dan 2.000 asbestvezels verwacht, *dan enkel een geaccrediteerde visuele eindcontrole. (WEL ademhalingsmiddelen).*
- Categorie B EN klasse 1 DUS tijdens de sanering minder dan 2.000 asbestvezels verwacht, *dan enkel een visuele geaccrediteerde eindcontrole. (GEEN ademhalingsmiddelen).*

Wat staat er:

- ***Categorie A toepassingen worden in de kern niet/weinig risicovol geacht en verlangt GEEN certificatieplicht voor de sanering (ten dele wel voor de inventarisatie)***
(Acceptatie van incidentele blootstelling boven de grenswaarden bij b.v. fouten....)
- *Categorie A EN klasse 2, dan geldt geen gecertificeerde verwijdering, inspectie door werkgever en WEL met gebruikmaken van ademhalingsmiddelen)*
- *Categorie A EN klasse 1, dan geldt geen gecertificeerde verwijdering, inspectie door werkgever).*
- *Let op, in theorie dus een optie om een niet gecertificeerde activiteit, wel met ademhalingsmiddelen uit te moeten voeren en zonder een geaccrediteerde visuele inspectie?*

Casuïstiek voorbeelden (niet alles omvattend)

- Cement vensterbank geschroefd, categorie B certificatieplicht en risicovol, maar bij kans onderschrijding 10.000 asbestvezels tijdens de sanering enkel een visuele geaccrediteerde eindcontrole (?)
- Vensterbank losliggend of geklemd categorie A, geen certificatieplicht (?)
- Vensterbank imitatiemarmer in specie gelegd (!) categorie A, geen certificatieplicht (?)
- Alle asbesthoudende daken (anders dan aangegeven in de beleidsbrief van 9 november) zijn na de interventie ingedeeld in categorie B, certificatie en op basis van de laatste onderzoeken een geaccrediteerde eindcontrole middels visuele inspectie.

Kritisch kader

- Hoe om te gaan met meerdere bronnen (en dus gecumuleerde vezelemissie)?
- Er was een onderbouwde aanname dat juist een actieve luchtmeting bijdroeg aan het verminderen van de vezelemissie; stof uit hoeken en gaten/poreuze muren kon halen; alsmede de 2 uur durende luchtmeting een expliciete verdunning vezelconcentratie teweeg bracht, aangevuld met kleefmonsters. Welke onderbouwing rechtvaardig het laten vervallen van deze combinatie aan methodes?
- Welk effect op het gedrag kent het NIET uitvoeren van een luchtmetingsonderzoek of het uitvoeren door een net gecertificeerde asbestverwijderaar?

Wat staat er:

- **Toepassingen MET amfibool asbest** (Geen ondergrens van 2% meer of uitzonderingen voor b.v. losliggend), **ingedeeld in categorie B EN waarbij een overschrijding van 10.000 vezels tijdens de sanering wordt verwacht kent een luchtmeting MET daarbij toetsing aan de 2.000 asbestvezels (lees de facto SEM).**
- Alle amfibool asbestsaneringen welke tijdens de sanering tussen de 2.000 en 10.000 asbestvezels blijft, kennen GEEN luchtmeting meer.
- Het nemen van kleeftmonsters is vooralsnog op basis van eerdere TNO onderzoek belegt in de NEN 2990 (2012 en 2020 versie).

SANSIDOR Inschatting effect op toepassingsniveau

Categorie B wordt eerst beschreven als:

- a. Asbestcementtoepassingen in een binnenruimte, tenzij zij losliggen of alleen geklemd zijn;
- b. Asbestcement dakbedekkingen en asbestcement leien;
- c. overige asbestcementtoepassingen in een buitensituatie indien zij sterk verweerd zijn;
- d. Geweven of geperste asbesttoepassingen, waaronder in ieder geval asbestkoord en vinylzeil, maar uitgezonderd meszekeringen en pakkingen in procesinstallaties;
- e. Lichtgebonden asbesttoepassingen, waaronder in ieder geval asbestboard, -karton of –stucwerk; en
- f. Niet-gebonden asbesttoepassingen, waaronder in ieder geval spuitasbest en isolatiemateriaal.

SANSIDOR Inschatting effect op toepassingsniveau

Tegenstrijdigheden of onduidelijkheden:

In de toelichting staan (schijnbaar ogende) tegenstrijdigheden, als kenmerkend voorbeeld: Vensterbanken als imitatiemarmer in A, maar ook losliggende en geklemde vensterbanken.

Bitumen welke onder hoge frictie (slijpen) worden verwijderend kent een hoge overschrijdingen in vezelconcentratie, nu ingedeeld in A.

Dakbeschot is een niet verweerde cementtoepassing, als deze vanuit buiten wordt verwijderd is deze ingedeeld in A ondanks hoge mate van breuk en emissie.

Er resteren nog veel vragen t.b.v. de consultatie

SANSIDOR Inschatting effect op toepassingsniveau

Wat is het calculatie effect?

Product	Productspecificatie	WAAR	Aantal	IN CAT A	IN CAT B
Asbestcement bloembak	Asbestcement bloembak	buiten	6760	Indien niet sterk verweerd	
Asbestcement bloembak	Asbestcement bloembak	binnen	1573	A	
Asbestcement board	Asbestcement board	buiten	15922	Indien niet sterk verweerd	
Asbestcement board	Asbestcement board	binnen	23367		B
Asbestcement buizen en kanalen	Asbestcement buizen en kanalen	buiten	42474	Indien niet sterk verweerd	
Asbestcement buizen en kanalen	Asbestcement buizen en kanalen	binnen	174894		B
Asbestcement golfplaat	Asbestcement golfplaat	buiten	198329		B
Asbestcement golfplaat	Asbestcement golfplaat	binnen	14093		B
Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	buiten	2636	A	
Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	binnen	46083	A	
Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	Vensterbanken	buiten	75	A	
Asbestcement imitatiemarmer/siersteen	Vensterbanken	binnen	4046	A	
Asbestcement kanaal	Asbestcement kanaal	buiten	8991	Indien niet sterk verweerd	
Asbestcement kanaal	Asbestcement kanaal	binnen	20222		B
Asbestcement lei en dakpan	Asbestcement lei en dakpan	buiten	4626		B
Asbestcement lei en dakpan	Asbestcement lei en dakpan	binnen	350		B
Asbestcement overige materialen	Asbestcement overige materialen	buiten	11248	Indien niet sterk verweerd	
Asbestcement overige materialen	Asbestcement overige materialen	binnen	3167		
Asbestcement vlakke plaat	Asbestcement vlakke plaat	buiten	111983		
Asbestcement vlakke plaat	Asbestcement vlakke plaat	binnen	168217		
Asbestcement wand- en gevelplaat	Asbestcement wand- en gevelplaat	buiten	44274		
Asbestcement wand- en gevelplaat	Asbestcement wand- en gevelplaat	binnen	12450		
Asbestdoek	Asbestdoek	buiten	384		B
Asbestdoek	Asbestdoek	binnen	1202		B
Asbestkoord	Asbestkoord	buiten	4510		B
Asbestkoord	Asbestkoord	binnen	90996		B

- Er is een aanvullende duiding gegeven aan visueel schoon: Beoordeling in de regel door de werkgever, criterium asbest niet meer visueel zichtbaar en er wordt nader aandacht gevraagd voor schone materialen die zijn gebruikt tijdens de sanering. Het betreft een doelmatige reiniging van de arbeidsplaats. Let op mogelijke gevolgtrekkingen vanuit (goed bedoelde eigen invulling) handhaving.
- Het doorlopen van een VIP-traject in de kern kan niet leiden tot aanpassingen van de categorie indeling. Enkel tot een aanpassing in de risicoklasse indeling. Potentieel kan een doorlopen VIP-advies wel als beleidskeuze leiden tot een verandering van categorie indeling B naar A.

- Er is meer ruimte gecreëerd om zelfstandig (en snel) aanpassingen te kunnen doen en aanvullende regels te stellen b.v. over een alternatief beoordelingssysteem, de werkplanelementen, de indeling voor producten in categorie A of B etc.
- Het ministerie verleent zichzelf nadrukkelijke vrijheden om zelfstandig keuzes te maken in het (deels) loslaten van bepalingen om pilots te kunnen organiseren zonder inspraak of afstemming werkveld, werkgevers of werknemers/ (Wel in overeenstemming met Europees recht). Als reactie op het (nu werkende model) van governance van b.v. Ascert en inperking vrijheidsgraden van het ministerie of Inspectie SZW.

- Komende 5 weken is er de gelegenheid tot het indienen van vragen, bemerkingen en onderbouwingen (de internetconsultatie).
- Verwerking en eventuele aanpassingen afhankelijk van de geleverde inbreng.
- Overgangperiode reeds opgenomen, bij ingang van nieuwe regelgeving lopen oude opdrachten door en nieuwe opdrachten gaan per direct over in het nieuwe regiem.
- Afhankelijk van aanpassingen en invoer van b.v. SMART-ns
- “Blinde” vlek zijn de aanpassingen die moeten worden gedaan in de certificatieschema's (ook gezien de nieuwe status van veel minder technische zaken in de schema's en het “verhuizen hiervan” naar SMART-ns of de regelgeving).
- Ingang nu verwacht begin 2022.

Een eerste indruk van het totaal geeft het volgende beeld:

- Hetgeen voorligt beoogd een forse aanpassing en vooral een fors andere kijk op risico benadering EN risico acceptatie vanuit de asbestregelgeving. (En rolverdeling)
- Een aantal cruciale punten (de weeffouten) door de sector ingebracht zijn overgenomen en begrepen als problematisch. Meer ruimte voor maatwerk en beter toezicht.
- Certificatie blijft een geëigend middel voor een deel van de toepassingen en krijgt de status als relevant bij inherent risicovolle situaties.
- Eindcontroles zijn voornemens flink af te schalen, veel minder luchtmetingen, of helemaal geen beoordeling. Bij klein aantal komt de eindbeoordeling juist wel in beeld.
- Enkel risicoklasse 1 en 2 (geen 2A) en RK enkel t.b.v het arbeidshygiënische regiem).
- Aantal heel relevante aannames ontbreken te veel (vnl. de gedragscomponent).
- SMART- nieuwe stijl wordt zeer bepalend, maar veelal op een theoretisch kader gestoeld, zonder goede governance, dit lijkt risicovol.

- SMART-ns stijl wordt zeer bepalend. Voorbeeld van VIP kent een zeer uitgebreide governance- en borgingsstructuur, hoe wordt dit evenwichtig ingericht bij SMART-ns MET inachtneming van de inbreng werkgevers en werknemers?
- Zijn de kostenvoordelen bij de eindcontroles correct berekend en zijn de nadelige gevolgen (handhaving, gezondheid etc) correct aangenomen?
- TNO heeft enkele jaren geleden sterk ingezet op onderbouwde keuzes van actieve luchtbemonstering en kleefmonsters omdat onderbouwd bleek dat bij amfibool asbest er rest concentraties een potentieel risico gaven. Dit lijkt volledig los gelaten, waarop is dit gebaseerd?
- Hoe verhouden de versoepelingen zich tot de eerdere wens van de SER tot het verlagen (aanscherpen) van de grenswaarden en de discussie over de uitvoerbaarheid daarvan?

- Verankering van de NEN 2990 rechtstreeks in de arbo-regeling cruciaal om geen weerwar van methodes te krijgen en niet het vacuüm zoals nu bij en nieuwe methode (NEN 2990 -2020 versie) die door tijdsproblemen en keuzes niet wordt geëffectueerd in het certificatieschema.
- De bepaling van de mate van (sterk) verweerd blijft een afwegingskader voor sommige toepassingen (b.v. buitentoepassingen niet zijnde asbesthoudende daken of dakleien) , terwijl de beoordeling hiervan discutabel en niet “binair” is. Nadere uitwerking vereist en inbreng t.b.v. inzicht lijkt hard nodig.

AFSLUITING EN DANK DOOR - JAAP VAN DEN BERG -

PLM LAB De asbestdeskundige
op locatie

STELLY
de standaard
in asbest analyse **LAB**

SANSIDOR

FOR A SAFE AND HEALTHY ENVIRONMENT